

NOTAT

Mange jobmuligheder hos målgruppen for arbejdspligt

Maj 2025

Den 1. januar 2025 trådte loven om arbejdspligt i kraft for første del af målgruppen. Formålet med indsatsen i arbejdspligten er at hjælpe målgruppen i varig beskæftigelse eller opnå tilknytning til arbejdsmarkedet. Arbejdspligten kan være på op til 37 timer om ugen og kan opfyldes på flere måder. Løntimer kan indgå som en del af indsatsen, da de spiller en central rolle i at hjælpe flere i job. Tidligere analyser fra STAR har vist, at løntimer ofte fører til varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Denne analyse undersøger, hvor målgruppen for arbejdspligten tidligere har fået job, og i hvor mange timer de gennemsnitligt arbejder. Analysen fokuserer på gruppen af personer, som er omfattet af arbejdspligten fra 1. januar 2025. Det vil sige modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejse- eller overgangsydelse. Ukrainere med ophold efter særloven er ikke omfattet af arbejdspligten. Analysen fokuserer primært på 2023, da det er det seneste år med tilgængelig data.

Analysen viser:

- **Flest får arbejde inden for rengøring**
20 procent af målgruppen fik løntimer i 2023, hvor *rengøringsarbejde* var den hyppigste stilling.
- **Mange fastholder løntimerne..**
To ud af tre, der opnåede løntimer, havde fortsat løntimer et halvt år efter.
- **..og øger antallet af timer**
Personer, der stadig var i job efter seks måneder, arbejdede i gennemsnit 38 timer mere om måneden et halvt år efter jobstart.

Næsten én ud af fem arbejder med rengøringsarbejde

Når personer i målgruppen for arbejdspligt får løntimer sker det oftest inden for *rengøringsarbejde*. 17 procent af gruppen fandt job under denne stillingsbetegnelse i 2023. Det er næsten dobbelt så mange som den næst hyppigste stillingsbetegnelse, som er *manuelt arbejde inden for råstofudvinding, bygge- og anlægssektoren, produktion og transport*, jf. tabel 1.

Størstedelen af dem, der fik løntimer inden for top ti stillingsbetegnelser i 2023, lykkedes med at fastholde arbejdet. Mere end to ud af tre af i top 10 stillingerne havde fortsat timer et halvt år efter, at de startede. Det kan både være løntimer under ydelsesforløbet eller fuldtidsbeskæftigelse. Særligt inden for *chaufførarbejde* og *manuelt arbejde med tilberedning af mad* forblev mange i job.

Tabel 1

Rengøringsarbejde er den mest populære stillingsbetegnelse i 2023

Stillingsbetegnelse	Andel personer som fik løntimer inden for deres ydelsesforløb	Andel med løntimer seks måneder efter
Rengøringsarbejde	17	70
Manuelt arbejde inden for råstofudvinding, bygge- og anlægssektoren, produktion og transport	9	68
Omsorgsarbejde	8	69
Manuelt arbejde med tilberedning af mad	5	73
Salgsarbejde (ekskl. agentarbejde)	3	69
Servicearbejde	3	65
Operatørarbejde ved stationære anlæg og maskiner	2	69
Almindeligt beregnings- og registreringsarbejde	2	67
Chaufførarbejde og førere af køretøjer og mobile maskiner	1	75
Håndværkspræget arbejde inden for byggeri, undtagen elektrikerarbejde	1	72

Anm.: Der foreligger kun løndata til og med 31. marts 2024. Derfor indgår personer med første løntime i november og december 2023 ikke i denne opgørelse. Populationen består af personer, som minimum modtog selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og overgangsydelse i en uge, og opnåede løntimer i minimum en måned, inden for deres ydelsesforløb. Personer fra Ukraine indgår ikke i opgørelsen. Det er kun en persons første ydelsesforløb i året der inkluderes. Stillingsbetegnelser er opgjort vha. DISCO-08 nomenklatur, og er opgjort på fjerde niveau ud af fem. 56 procent af populationen havde en DISCO kode for deres første lønudbetaling. I tilfælde af flere lønudbetalinger inden for samme måned, er det DISCO koden fra den største lønudbetaling (opgjort i timer) som medtages.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af STARS forløbsdatabase DREAM og e-indkomst.

Forskellige veje til beskæftigelse for mænd og kvinder

Mænd og kvinder i målgruppen for arbejdspligten opnår deres løntimer i forskellige typer job. Flest kvinder får løntimer inden for *rengøring*, mens *manuelt arbejde inden for blandt andet bygge og anlæg, transport og produktion* er mest udbredt blandt mænd.

25 procent af kvinderne i målgruppen, som opnåede løntimer i 2023, fandt således arbejde inden for *rengøring*. *Omsorgsarbejde* og *tilberedning af mad* går også ofte igen hos kvinderne, *jf. bilag 1*.

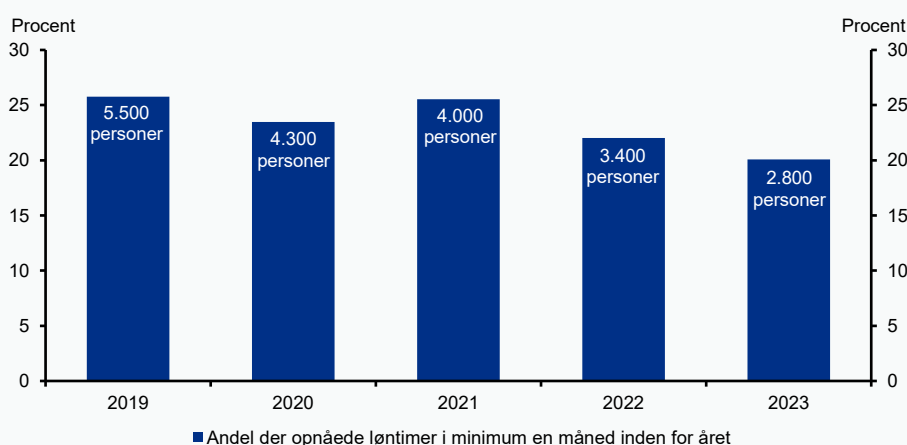
Blandt mændene arbejdede 13 procent med *manuelt arbejde inden for blandt andet bygge og anlæg, transport og produktion*. Herefter fulgte *rengøringsarbejde* og *madtilberedning*, men andelen af mænd i disse stillinger var lavere end blandt kvinder.

Hver femte person i målgruppen havde løntimer i 2023

20 procent af målgruppen for arbejdspligt havde løntimer i 2023, svarende til lidt over 2.800 personer, *jf. figur 1*. Det er færre personer sammenlignet med de fire foregående år. Faldet i andelen med løntimer skal ses i lyset af, at målgruppen for arbejdspligten er blevet mindre i perioden 2019-2023, grundet en faldende tilgang til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse i disse år.

Figur 1

En ud af fem i målgruppen for arbejdspligt opnåede løntimer i 2023

Anm.: Populationen består af personer, som minimum modtog selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse i en uge, og havde løntimer i minimum en måned inden for deres ydelsesforløb. Personer fra Ukraine indgår ikke i opgørelsen. Det er kun en persons første ydelsesforløb i året, der inkluderes.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af STARS forløbsdatabase DREAM og e-indkomst.

Mange øger antallet af arbejdstimer

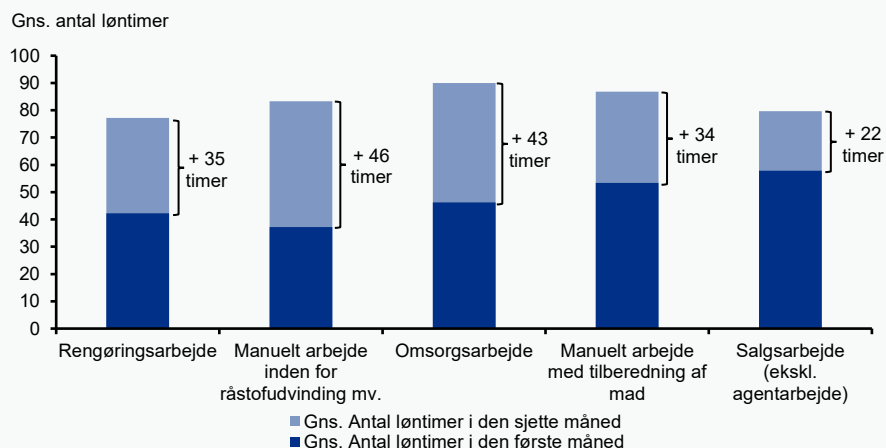
Samtidig med at mange fastholder tilknytningen til arbejdsmarkedet, er der også en del, der får flere arbejdstimer. For de personer, som fortsat havde løntimer efter et halvt år øgede de i gennemsnit deres månedlige arbejdstid med 38 timer i perioden.

Der er forskel på antallet af løntimer blandt de fem mest populære stillingsbetegnelser, *jf. figur 2*. Gruppen med løntimer inden for *rengøring* øgede i gennemsnit deres arbejdstid med 35 timer – fra 42 til 77 timer om måneden – mens arbejdstiden steg med 46 timer blandt den gruppe, der arbejder med *manuelt arbejde inden for råstofudvinding, bygge- og anlægssektoren, produktion og transport*.

Gruppen med løntimer inden for *omsorgsarbejde* havde den højeste gennemsnitlige arbejdstid efter seks måneder. Her steg den gennemsnitlige arbejdstid til 90 timer et halvt år efter den første løntime, hvilket svarer til stigning på 43 timer. Opgørelsen inkluderer både løntimer under ydelse og fuldtidsbeskæftigelse.

Figur 2

Omsorgsarbejde fører til flest løntimer efter seks måneder

Anm.: Der foreligger kun løndata til og med 31. marts 2024. Derfor indgår personer med første løntime i november og december 2023 ikke i denne opgørelse. Populationen består af personer, som minimum modtog selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og overgangsydelse i en uge, og opnåede løntimer i minimum en måned, inden for deres ydelsesforløb. De skal også være stadigvæk være i arbejde seks måneder efter, samt deres første løntime skal ligge i løbet af den første uge i måneden. Personer fra Ukraine indgår ikke i opgørelsen. Det er kun en persons første ydelsesforløb i året, der inkluderes. Stillingsbetegnelser er opgjort ved hjælp af DISCO-08 nomenklatur, og er opgjort på fjerde niveau ud af fem. 56 procent af populationen havde en DISCO kode for deres første lønudbetaling. I tilfælde af flere lønudbetalinger inden for samme måned, er det DISCO koden fra den største lønudbetaling (opgjort i timer), som medtages.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af STARS forløbsdatabase DREAM og e-indkomst.

Sådan er der gjort

Analysen er baseret på STARs forløbsregister DREAM. Der er taget udgangspunkt i personer, som modtog selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse i minimum en uge i perioden 2019-2023. Hvis en person har haft flere forløb inden for året, er det personens første forløb som indgår i analysen. Personer fra Ukraine indgår ikke i analysen.

I analysen har en person opnået løntimer i løbet af sit ydelsesforløb, hvis personen har haft minimum én lønudbetaling, hvor både start og slutdatoen for lønsedlen ligger inden for ydelsesforløbet. Nedslaget seks måneder efter kan både ligge inden for eller efter ydelsesforløbet.

En persons stillingsbetegnelse er identificeret ud fra Danmarks Statistiks register ”Beskæftigelse for lønmodtagere” (BFL). Ud fra den første måneds lønudbetaling under personens ydelsesforløb (inden for året), identificeres den tilhørende DISCO-08 stillingsbetegnelseskode. Hvis en person modtager flere lønudbetalinger inden for samme måned, registreres stillingen med det højeste antal timer.

For at undersøge, om en person har øget sine løntimer over et halvt år, medtages kun personer, hvor lønperioden starter inden for den første uge af en måned. Det sikrer, at vi kun sammenligner arbejdstimer i hele måneder. Hvis den første måned ikke er hel, kan det gennemsnitlige antal løntimer være lavere, hvilket kan få stigningen til at fremstå større, end den reelt er.